

Posudek diplomové práce

Název práce: Duchovní motivy v Harry Potterovi: Charakteristika a ohlasy

Autorka: Alžběta Šíroká

Autorka ve své práci analyzovala literární dílo J. Rowlingové z hlediska duchovních motivů a hodnot obsažených v tomto díle, a také ve světle odborné i laické diskuse, která se nad tímto dílem a jeho působením na (dětské) čtenáře rozvinula.

V úvodní části autorka nastiňuje téma a strukturu práce, zvolenou metodu a badatelské cíle. V následujících kapitolách se autorka věnuje tematickým okruhům, které identifikovala jako klíčové z hlediska svého bádání (etika, jména, názvy a jejich symbolika, život a smrt, člověk a stvoření). V následující části práce pak shrnuje hlavní výsledky diskuse o vztahu sledovaného literárního díla a náboženství resp. křesťanství. V další části autorka shrnuje výsledky svého empirického šetření v českém prostředí, a to jednak mezi respondenty autorkou formulovaného dotazníku, jednak mezi oficiálními představiteli českých církví.

Práce má přehlednou a logickou strukturu, je založená na podrobné analýze pramenné literatury a obeznámenosti s relevantní sekundární literaturou. Autorčina konstatování vynívají přesvědčivě - především tam, kde shledává ve zkoumaném díle ozvěny křesťanské tradice (takřka všudypřítomné v evropské kultuře, v jejímž rámci dílo vzniklo), a také kde upozorňuje na kompatibilitu klíčových etických výpovědí díla s křesťanskou vírou. Také její nalézání paralel mezi motivy a konkrétními pasážemi sledovaného díla a konkrétními verši Bible je v pořádku, ač místy působí poněkud nahodile a občas i sporně. Problematictější se mi jeví tvrzení autorky ohledně „křesťanského zakotvení díla“ (mimo jiné v anotaci práce), zejména vzhledem k vágnosti slova zakotvení. Vedle jistě velmi důležitého argumentu přímých citací Bible by zde byla na místě jednoznačnější analýza stanoviska autorky díla J. Rowlingové. Právě v této nanejvýš klíčové otázce autorka (A. Šíroká) však kupodivu velmi obecně odkazuje k vyjádřením J. Rowlingové v blíže nespecifikovaných rozhovorech, přičemž neudává jejich bibliografické údaje! Problematickým se jeví také autorčino příliš rychlé a poněkud přezíravé „vyrovnání se“ se všemi, kdo se obávají (na rozdíl od autorky i ode mě) škodlivého vlivu díla či jeho rozporu s křesťanstvím. Z autorčiny slov, v nichž těžko skrývá pohrdání, a mezi nimiž se objevují slova jako „nesmysly“, „zcela směšné“ atd., se zdá, že každý, kdo pochybuje o kompatibilitě díla J. Rowlingové s křesťanstvím či o jeho vhodnosti pro děti, je prostě hlupák nebo lhář. Autorka také v anotaci vyslovuje těžko splnitelný cíl - vyvrátit tvrzení, že četba sledovaného díla vede některé čtenáře k zájmu o okultismus a magii. Zaprvé je zřejmé, že alespoň v některých případech se to skutečně děje (totéž ovšem platí o Pánovi Prstenů, Letopisech Narnie a dokonce i o Bibli), zadruhé, kdyby autorka chtěla dokázat, že tomu tak (nikdy) není, musela by hovořit se všemi čtenáři sledovaného díla.

Závěrem shrnuji: práce je podle mého názoru zdařilá, zvolené cíle (v jejich skromnější verzi) splňuje, vzhledem silným i méně silným stránkám práce navrhuji hodnocení A až B

Pavel Hošek

12.6.2011